

ÎN GENERAL, MĂ IGNORĂ. E CA ȘI CUM AR LOCUI singur. Se mai întâmplă să se uite-n ochii mei, dar imediat își ferește privirea. Ochii lui mari, căprui, sunt incredibil de umani; îmi amintesc de ai tăi. Țin minte că odată, fiind nevoită să plec din oraș, am lăsat pisica la un iubit. El nu se omora după pisici, dar mai târziu mi-a spus cât de mult îi plăcuse să stea cu ea pentru că, a zis el, mi-a fost dor de tine și, având-o pe ea, a fost ca și cum aș fi avut o parte din tine.

Cum câinele tău e la mine, e ca și cum o parte din tine ar fi cu mine.

Are mereu aceeași expresie. Îmi închipui că și Greyfriars Bobby avea aceeași expresie când zăcea pe mormântul stăpânului. Încă nu l-am văzut dând din coadă. (N-are coada ciuntită, dar urechile i-au fost scurtate – din păcate inegal, una fiind ceva mai mică decât cealaltă. Și e castrat.)

Știe că n-are voie în pat.

Dacă se suie pe mobilă, a zis Soția Numărul Trei, e de-ajuns să-i spui: *Jos*.

De când e la mine, a stat mai mult în pat.

În prima zi, după ce a adulmecat apartamentul – dar într-un fel apatic, fără să fie cu adevărat interesat sau curios –, s-a urcat în pat și s-a prăbușit grămadă.

Jos mi s-a oprit în gât.

Am așteptat până la ora de culcare. Mai devreme își mâncase castronul cu hrană uscată și se lăsase plimbat, dar tot așa, aparent fără să-i pese sau măcar să bage de seamă ce se întâmpla în jur. Nu l-a stârnit nici măcar apariția altui câine. (El însă niciodată nu trece neobservat. Va trebui să mă obișnuiesc cu senzația asta de a fi mereu un spectacol, cu fotografiatul permanent, cu sâcâiala frecventă: Ce greutate are? Cât mănâncă? Ai încercat să-l călărești?)

Merge cu capul în jos, ca un animal de povară.

Când am ajuns acasă, s-a dus direct în dormitor și a sărit în pat.

Epuizarea care însoțește doliul, la asta m-am gândit. Pentru că sunt convinsă că și-a dat seama. E mai deștept decât ceilalți câini. Știe c-ai plecat definitiv. Știe că n-o să se mai întoarcă în casa din cărămidă.

Uneori stă complet întins, cu fața la perete.

După o săptămână, mă simt mai degrabă ca un temnicer decât ca o îngrijitoare.

În prima noapte, auzindu-și numele, și-a ridicat capul masiv, l-a întors peste umăr și m-a privit pieziș.

Când m-am apropiat de pat, cu intenția probabil evidentă de a-l da la o parte, a făcut ceva inimaginabil: a mârâit.

Faptul că nu mi-e frică a stârnit uluirea celorlalți. Nu m-am gândit că poate data viitoare n-o să se mulțumească să mârâie?

Nu. Nu m-am gândit niciodată la asta.

Dar la o variantă a bancului cu „unde doarme o gorilă de două sute de kile” m-am gândit?

Nu-i spuseseam chiar întregul adevăr Soției Numărul Trei când susținusem că n-am avut niciodată câine. Locuisem în mai multe rânduri cu persoane care aveau câini. Unul dintre acei câini fusese un metis, jumătate dog german, jumătate ciobănesc german. Așa că nu eram total lipsită de experiență cu câinii, cu câinii mari sau cu acea rasă în mod special. Cunoșteam, desigur, pasiunea speciei lor pentru specia noastră, chiar dacă nu toți ajung atât de departe ca Hachikō și frații lui. E cineva care nu știe că un câine e întruchiparea devotamentului? Dar tocmai devotamentul său față de oameni, atât de instinctiv, încât e oferit cu mărinimie chiar și persoanelor nedemne de el, m-a făcut să prefer pisicile. Eu vreau un animal care să se descurce fără mine.

Însă îi spuseseam purul adevăr Soției Numărul Trei când îi vorbisem despre dimensiunile apartamentului

meu: 46 de metri pătrați amărâți. Două camere aproape egale ca mărime, o chicinetă, o baie atât de îngustă, încât Apollo intră și iese din ea ca dintr-o cabină. În dulapul din dormitor țin o saltea gonflabilă pe care am cumpărat-o acum câțiva ani, când a venit sora mea în vizită.

Mă trezesc la un moment dat în miez de noapte. Obloanele sunt deschise, luna e sus pe cer, iar în baia de lumină revărsată deslușesc ochii lui mari, strălucitori, și nasul ca o prună neagră, zemoasă. Stau nemișcată, pe spate, în aburul înțepător al respirației lui. Parcă stăm așa multă vreme. O dată la câteva secunde, îmi spală fața cu limba. Într-un final, îmi pune una dintre etichetele lui uriașe, mari cât un pumn de om, pe mijlocul pieptului și o lasă acolo: e tare grea (gândiți-vă la ciocanul cu care se bate la poarta unui castel).

Eu nu spun nimic, nu mă mișc și nici nu întind mâna să-l mângâi. Probabil că-mi simte inima. Mă gândesc cu groază că poate-i vine ideea să se așeze pe mine cu toată greutatea, amintindu-mi de o știre despre o cămilă care și-a omorât îngrijitorul mușcându-l, lovindu-l cu piciorul și așezându-se pe el, iar salvatorii n-au putut clinti animalul decât cu o frânghie legată de o camionetă.

Până la urmă, laba se ridică. Apoi, nasul mi se îndeasă în curbura gâtului. Mă gâdilă de înnebunesc,

dar mă controlez. Îmi amușină tot capul și gâtul, apoi tot conturul corpului, scormonind uneori cu forță, de parc-ar încerca să ajungă la ceva de sub mine. Într-un sfârșit se urcă la loc în pat, strănutând violent, și adormim iar amândoi.

Asta se repetă noapte de noapte: timp de câteva minute, devin obiectul unei fascinații intense. Dar în timpul zilei, el rămâne în lumea lui și mai mult mă ignoră. Ce-o însemna asta? Îmi amintesc de una dintre pisicile mele, care nu mă lăsa niciodată s-o mângâi sau s-o țin în poală; numai că noaptea, imediat ce adormeam, mi se suia pe șold și dormea acolo.

N-am mințit nici în legătură cu prohibiția aplicată câinilor în clădirea mea. Țin minte că atunci când am semnat contractul, nici nu m-am gândit la asta. Mă mutam cu două pisici – nici prin cap nu mi-ar fi trecut să-mi iau un cățeluș. Proprietarul trăiește în Florida; nu ne-am întâlnit niciodată. Administratorul locuiește în clădirea vecină, care are același proprietar. Hector e originar din Mexic. Întâmplarea face ca în ziua în care l-am adus acasă pe Apollo, el să fie plecat în Mexic, la nunta fratelui său. Chiar când s-a întors, a dat nas în nas cu noi când ieșeam la plimbare. M-am grăbit să explic: stăpânul murise pe neașteptate, n-avusese cine să ia câinele în afară de mine, dar era o situație temporară. O explicație care

mi se părea mult mai plauzibilă decât aceea că aş fi riscat să pierd un apartament cu chirie plafonată în Manhattan, de care țineam cu dinții de mai bine de treizeci de ani, chiar și în perioadele în care fusesem plecată din oraș – ca să predau în altă parte, de pildă.

Nu puteți ține animalul aici, a spus Hector. Nici măcar temporar.

Un prieten îmi explicase legea: dacă un chiriaș ține un câine într-un apartament pe o perioadă de trei luni, timp în care proprietarul nu ia măsuri pentru evacuarea chiriașului, atunci chiriașul poate păstra câinele și nu mai poate fi evacuat pentru asta. Ceea ce mie mi-a sunat dubios. Dar chiar așa spune legea newyorkeză despre câinii crescuți în apartamente.

Condiție: prezența câinelui trebuie recunoscută și nu ascunsă.

E de la sine înțeles că mi-ar fi imposibil să ascund acest câine. Îl plimb de câteva ori pe zi. A ajuns o ciudățenie a cartierului. Până acum nu s-a plâns niciun vecin, chiar dacă mai mulți au tresărit când l-au văzut prima oară, unii chiar dându-se la o parte, timorați, iar după ce o femeie a refuzat să se înghesuie cu noi în liftul mic, am hotărât să mergem numai pe scări. (Arată caraghios când coboară poticnit cele cinci etaje, acesta fiind singurul moment când pare lipsit de grație.)

Dac-ar lătra, cu siguranță am primi multe reclamații. Însă el e extraordinar – și îngrijorător – de tăcut. La început mi-a fost teamă de urlatul de care-mi povestise Soția Numărul Trei, dar încă nu l-am auzit. Mă întreb dacă nu cumva a făcut legătura între urlat și exilarea la pensiune. Ceea ce ar putea fi o exagerare, dar faptul că nu mai urlă ar putea fi un indiciu că nu mai speră să te revadă vreodată.

NU PUTEȚI ȚINE ANIMALUL ĂSTA AICI. (MEREU îi spune *animalul*; uneori mă întreb dacă știe măcar că e un câine.) Trebuie să raportezi ce se întâmplă.

NU CRED CĂ SOȚIA NUMĂRUL TREI M-A MINȚIT spunându-mi că Apollo fusese obișnuit să nu se urce în pat. Ea a presupus că avea să se adapteze la o schimbare totală fără să se schimbe el însuși. Nu m-am mirat deloc că nu s-a întâmplat așa.

Știu o pisică a cărei stăpână a fost nevoită s-o dea când fiul ei a făcut alergie la mătreața pisicii. Pisica a trecut prin mai multe case (inclusiv a mea), în timp ce i se căuta un cămin permanent. A rezistat bine la două sau trei mutări, dar după încă una, n-a mai fost același animal. Era o epavă – una cu care nimeni nu

voia să-și împartă traiul, așa că prima stăpână a fost nevoită s-o eutanaseze.

ELE NU SE SINUCID. NU PLÂNG. DAR SE POT FACE praf și chiar se fac. Se pot alege cu inima frântă și chiar se aleg. Pot să-și piardă mințile și chiar și le pierd.

ÎNTORCÂNDU-MĂ ÎNTR-O ZI ACASĂ, GĂSESC SCA-unul de la birou răsturnat și aproape tot ce-aveam pe birou împrăștiat. Molfăise un teanc întreg de lucrări. (Le voi putea spune studenților mei, cu toată sinceritatea: V-a mâncat câinele temele.) După curs, ieșisem la un pahar cu un coleg și am stat mai mult. Am lipsit cinci ore, nu-l lăsasem niciodată până atunci atât de mult singur.

Măruntaiele buretoase ale unei perne de pe canapea zac pe podea. Volumul gros de Knausgaard pe care-l lăsasem pe măsuta de cafea e harcea-parcea.

TREBUIE DOAR SĂ IEI LEGĂTURA CU GRUPURILE dedicate dogilor germani de pe internet și o să-i găsești stăpân, îmi spune lumea. Dar dacă ești evacuată, n-ai să mai găsești un apartament pe care să ți-l

permiți în orașul ăsta. Cu asemenea coleg de cameră, s-ar putea să-ți fie greu să-ți găsești casă oriunde.

Am tot timpul fantezii ca niște episoade din *Lassie* sau *Rin Tin Tin*. Apollo împiedică o tentativă de spargere. Apollo înfruntă flăcările pentru a-i salva pe chiriașii blocați în casă. Apollo o salvează pe fetița administratorului de un posibil violator.

Când faceți vânt animalului? Nu poate sta aici. Trebuie să raportez.

Hector nu e om rău, dar stă prost cu răbdarea. Și nu e nevoie s-o spună: riscă să rămână fără slujbă.

PRIETENUL CEL MAI ÎNȚELEGĂTOR FAȚĂ DE SITUAȚIA mea mă asigură că, la New York, evacuarea unui chiriaș de către proprietar poate dura destul de mult timp. În niciun caz nu te trezești peste noapte în stradă, spune el.

EXISTĂ UN ANUME TIP DE CITITOR CARE, AJUNS în acest punct, se întreabă neliniștit: oare câinele pățește ceva rău?

DESCOPĂR CĂUTÂND PE GOOGLE CĂ DOGUL German e supranumit un Apollo al câinilor. Nu știu dacă

ăsta a fost motivul pentru care ai ales numele sau e doar o coincidență, dar probabil că la un moment dat ai aflat acest lucru, probabil pe aceeași cale ca mine. Mai târziu aveam să aflu și că Apollo nu e un nume neobișnuit pentru un câine sau alt animal de companie.

Tot din categoria știați că: nu se cunosc originile exacte ale rasei. Se pare că cea mai apropiată rudă ar fi mastifful. Și nu are nimic danez¹: se pare că denumirea de *marele danez* ar fi fost folosită de un naturalist francez prost informat, pe nume Buffon. În lumea anglofonă, numele a prins, pe când în Germania, țara cu care rasa e asociată cel mai strâns, se numește Deutsche Dogge sau mastiff german.

Otto von Bismarck era înnebunit după Dogge; baronul von Richthofen, Baronul Roșu, îl plimba pe al lui în avionul personal cu două locuri. Rasa a fost destinată inițial vânătorii de mistreți, apoi pazei. Și totuși, deși poate depăși greutatea de 90 kg și înălțimea de doi metri dacă se ridică pe picioarele din spate, nu e cunoscut pentru ferocitate sau agresivitate, ci mai degrabă pentru firea blândă și calmă și

¹ Rasa se mai numește și marele danez (*Great Dane* în engleză); în românește, denumirea obișnuită a rasei este dog german.

vulnerabilitatea emoțională. (Un alt epitet ceva mai familiar e „uriașul blând“.)

Un Apollo al tuturor câinilor. După numele celui cunoscut ca cel mai grec dintre zei.

Îmi place numele. Dar chiar dacă nu mi-ar plăcea deloc, tot nu l-aș schimba. Chiar dacă știu că atunci când îl strig și reacționează – *dacă* reacționează –, probabil că mai importante sunt vocea și tonul meu decât cuvântul în sine.

Uneori mă pomenesc întrebându-mă, în mod absurd, care e numele lui „real“. De fapt, e posibil să fi avut mai multe nume la viața lui. Până la urmă, ce înseamnă numele unui câine? Dacă n-am boteza deloc animalele de companie, pentru ele ar fi totuna, dar noi am resimți un gol. N-are nume, spune cineva despre o pisică vagaboandă adoptată, o să-i spunem Pisi. E și ăsta un nume, totuși.

Îmi place că, mult înainte ca T.S. Eliot să se exprime în materie, Samuel Butler afirma că a boteza o pisică e cel mai dificil test al imaginației.

Și ideea ta, care-mi provoacă hohote de râs: n-ar fi mai ușor dac-am boteza pur și simplu toate pisicile „Parolă“?

ȘTIU OAMENI CARE SUNT TOTAL ÎMPOTRIVA botezării animalelor de companie. Sunt din aceeași

plămadă cu cei care dezaprobă însăși ideea de animal de *companie*. Nu prea le place nici termenul de *proprietar*; iar când aud de *stăpân*, văd roșu în fața ochilor. Ce-i irită pe ei e noțiunea de dominație – dominația asupra animalelor, pe care omul o revendică încă de la Adam ca pe un drept de la Dumnezeu și care, din punctul lor de vedere, a fost întotdeauna totuna cu sclavia.

Când am spus că prefer pisicile câinilor, n-am vrut să spun că-mi plac mai mult pisicile. Îmi plac ambele specii cam la fel de mult. Dar pe lângă devotamentul canin, care mă descumpănește, sunt și eu, ca mulți alții, împotriva ideii de a domina un animal. Și chiar dacă ni se pare ridicol să-i considerăm stăpâni de sclavi pe proprietarii de câini, nu putem nega faptul că și câinii, la fel ca alte animale domestice, au fost crescuți pentru a fi dominați și folosiți de oameni, pentru a le face oamenilor pe plac.

Spre deosebire de pisici.

Toată lumea știe că primul lucru pe care l-a făcut Adam cu animalele plămădite de Dumnezeu din pământul abia creat – primul semn de dominație asupra lor – a fost să dea fiecăruia un nume. Și unii spun că animalele nici n-au existat până n-au primit nume de la Adam.